Muukalaiset keskuudessamme

Suomen Teologisen Opiston opettaja Pentti Rantanen piti raamattutunnin Vapaakirkon lähetyksen alueteemapäivässä tammikuussa 2009 aiheesta muukalaiset keskuudessamme. Tässä Tiinamari Higham kirjoittama tiivistelmä raamattutunnista.

Miksi erilaisuus on niin pelottavaa? Miksi Jumala loi meidät niin erilaisiksi, että se tuottaa kammoa, vihaa, murhanhimoa, ylenkatsetta ja alistamista? Jos nykytilannetta tarkastelee esimerkiksi Afganistanin, tai vaikkapa Gazan näkökulmasta, ei voi päätyä muuhun kuin lohduttomaan epäreiluuteen ja sodan kierteeseen. On syytä katsoa, mistä tämä kaikki sai alkunsa.

Luominen

Kun Raamatussa kerrotaan, miten Jumala loi ihmisen kuvakseen (1. Moos. 1:27), siellä ei ole mainintaa roduista, uskonnoista tai kielistä. Ainoa ero tässä tilanteessa löytyy miehen ja naisen väliltä, mutta sekin on vain miellyttävä asia.

Ensimmäinen ihminen, joka kokee olevansa vihattu, on veljensä murhannut Kain. Tämä tunne toistuu historiassa aina tästä lähtien eri ihmisryhmien ollessa muiden hyljeksinnän ja vainon kohteena.

Kain koki itsensä erilaiseksi, mutta silti Jumalan suojaava käsi oli hänen elämänsä yllä, ja kansat kehittyivät ja kasvoivat. Raamatussa on laajat luettelot näistä kansoista, mutta nämä luettelot poikkeavat muista antiikin ajan kansojen tauluista merkittävällä tavalla. Raamatussa esitetään nimittäin kaikki kansat tasa-arvoisina. Jokaisella kansalla on oma korvaamaton ja merkittävä asemansa, eikä teksteissä arvoteta niitä lainkaan rodun, kielen, kulttuurin tai uskonnon mukaan. Israelia ei korosteta jonkinlaisena keskipisteenä — itse asiassa sitä ei mainita ollenkaan! Paljon myöhemmin toki valitaan keskipiste, mutta sekin on kaupunki, Jerusalem. (Hes. 5:5)

Uusi alku

Ihmisten yritys tulla riippumattomiksi Jumalasta Baabelin tornin rakentamisen kautta (1. Moos. 11:1–9) sai aikaan hajaannusta, joka synnytti eri kielet, kansat, rajat, rahat, tavat ja uskonnot.

Jumala päätti aloittaa armotien uutta reittiä. Hän valitsi yhden perheen, Abramin ja Saarain, josta kasvoi kansa. Tämän kansan Hän kutsui sitten Egyptistä ja solmi liiton sen kanssa sanoen: ”Minä otan teidät omaksi kansakseni ja olen teidän Jumalanne” (2. Moos. 6:7a).

Jumalan valinnan taustalla oli halu viedä yhden kansan kautta evankeliumi muille kansoille. Tämän kansan tuli olla puhdas ja elää yhteisten pelisääntöjen mukaan. Muiden kansojen jumalat, tavat ja saastaisuus tuli tunnistaa ja hylätä, mutta heitä tuli silti rakastaa.
”Kun maahanne tulee muukalaisia asumaan keskuudessanne, älkää sortako heitä. Kohdelkaa joukossanne olevia siirtolaisia ikään kuin he olisivat heimolaisianne ja ra-

kastakaa heitä kuin itseänne, sillä te olette itsekin olleet muukalaisina Egyptissä. Minä olen Herra, teidän Jumalanne.” (3. Moos. 19:33–34)

Jumalan kehotus valitsemalleen kansalle on ajankohtainen tänäkin päivänä. Hän haastaa meitä pitämään keskuuteemme tulevia muukalaisia heimolaisinamme eli setinämme ja täteinämme, veljinämme ja siskoinamme.

Mutta kuinka tässä kävikään? Israel alkoi pitää itseään kaiken jumalattomuutensakin keskellä ”sinä valittuna kansana”, joka isotteli asemallaan kaikkien muiden kansojen edessä, vaikka he itse tiesivät, mitä vieraana oleminen merkitsee.

Israel ei välittänyt siitä, miten muut kansat elivät ja mitä he palvoivat, kunhan heillä itsellään meni hyvin ja he saivat elää rauhassa. Muukalaisviha ja erilaisuuden kammo alkoivat olla huipussaan.

Jumala ei kuitenkaan valinnut heitä, eikä meitä, jotta pysyisimme erossa muista. Meidän tehtävämme on osoittaa muille, että on toinenkin tie. Vihan ja väkivallan sijaan rauha ja rakkaus ratkaisevat erimielisyydet ja tuovat yhteyden.

Vielä kerran

Jumala antoi Poikansa syntyä tähän maailmaan, oman kansansa keskuuteen. Sen alhaisimmat — paimenet — ja pakanakansojen ylhäisimmät — tiedemiehet — löysivät ja hyväksyivät Hänet.

Jeesus aloitti oman toimintansa kansansa parissa Israelissa, mutta kohtasi myös roomalaisia, foinikialaisia, samarialaisia ja kreikkalaisia.

Sanaa piti viedä maan ääriin, sillä Jeesus sanoi: ”Minulla on myös muita lampaita, sellaisia, jotka eivät ole tästä tarhasta, ja niitäkin minun tulee paimentaa. Ne kuulevat minun ääneni, ja niin on oleva yksi lauma ja yksi paimen.” (Joh. 10:16)

”Hyväksykää toinen toisenne, niin kuin Kristuskin on hyväksynyt omikseen teidät, Jumalan kunniaksi.” (Room. 15:7) Ottakaamme siis toinen toisemme vastaan niin kuin Kristuskin on vastaanottanut meidät.